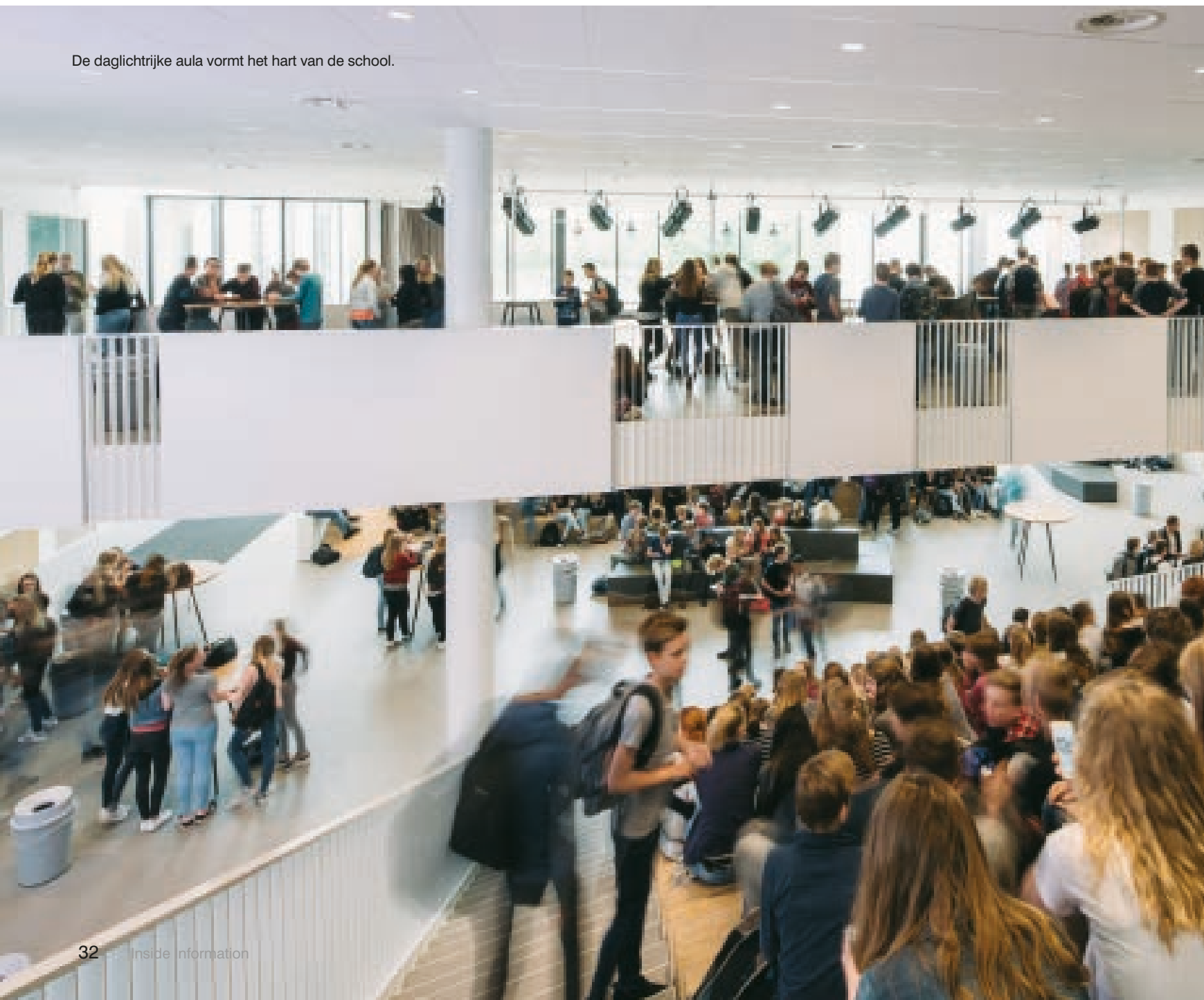

Volwassen gebouw

Het Carmel College Salland in Raalte beschikt sinds kort over een prachtig nieuw gebouw. Atelier PRO heeft voor de HAVO/VWO-leerlingen een geheel vernieuwde leeromgeving ontworpen. Het ontwerp omvatte de architectuur en het interieur. “We hebben zeer prettig en intensief samengewerkt met de opdrachtgever”. Een gesprek met architect Dorte Kristensen en interieurarchitect Thijs Klinkhamer.

Auteur: Henk-Jan Hoekjen. Foto's: Eva Bloem en Dirk Verwoerd (pagina 36).

De dagelijkse aula vormt het hart van de school.

in groene omgeving

De nieuwbouw was hoognodig. Want tot vorig jaar werden de leerlingen van afdelingen HAVO en VWO onderwezen in een barak-achtig onderkomen. “Het bestaande gebouw werd bijeengehouden met paperclips en duct-tape”, zegt architect Dorte Kristensen van Atelier PRO, samen met Martijn de Visser verantwoordelijk voor het architecturale ontwerp van het nieuwe Carmel College. “Er was dringend behoefte aan een prettig nieuw schoolgebouw voor ruim veertienhonderd HAVO- en VWO-leerlingen, een gebouw dat een verbinding legt met het VMBO-gebouw op het terrein én met het centrum van Raalte.”

Atelier PRO verkreeg de opdracht voor het Carmel College via een Europese aanbestedingsprocedure. Het bureau maakte een ontwerp dat onder meer geïnspireerd is op het omliggende groene landschap. “De omgeving is waanzinnig”, zegt Dorte Kristensen hierover. “Daarom hebben wij een alzijdig gebouw ontworpen, dat er vanuit verschillende hoeken telkens anders uitziet. Daarmee is het een interessant gebouw om omheen te lopen. In zo’n mooie omgeving moet je geen vierkant blok neerzetten.” Voor de gevels is een speelse raamindeling gemaakt, die verticaliteit brengt in een relatief laag en horizontaal gebouw. De ramen op de begane grond en de eerste verdieping zijn aan elkaar gekoppeld, maar verschuiven ten opzichte van elkaar. Doordat tevens gespeeld is met lichte en donkere kleuren, doet de gevel enigszins denken aan de toetsen van een piano. Een andere in het

oog springende eigenschap van het nieuwe onderwijsgebouw is, dat het een relatief klein oppervlak beslaat. Dit was een bewuste keuze, benadrukt Dorte Kristensen: “Door een compact gebouw te ontwerpen, behoefde er relatief weinig tijdelijke ruimte gebruikt te worden door de school. Tijdelijke ruimte is duur.”

De kleinschaligheid komt ook terug in het interieur van het Carmel College. **Het gebouw is opgedeeld in verschillende vleugels – als de vingers van een hand – waarin verschillende domeinen zijn ondergebracht, die allemaal vanuit de levendige centrale aula te bereiken zijn.** In deze domeinen werken leerlingen en docenten in kleine teams met elkaar samen. “Elk domein is identiek ingericht”, aldus Dorte Kristensen. “Het is een open ruimte met een grote variëteit aan verschillende plekken, waaronder klaslokalen en allerlei zitjes. Hoe verder je in het domein komt, hoe rustiger het wordt. We hebben zelfs concentratiewerkplekken voor leerlingen die volwassen genoeg zijn om te erkennen dat ze beter kunnen werken in een rustige setting.” Ze glimlacht. “Activiteit-gerelateerd werken, waar kennen we dat toch van?”

Een bijzonder domein betreft het Bèta-domein, dat zich vlak bij de hoofdentree van de school bevindt. “Deze science-afdeling is belangrijk voor de school”, zegt de architect. “Daarom hebben we dit domein op een prominente plek in het gebouw geplaatst.” Bezoekers van de school kunnen via de ramen een glimp

Eén van de 'Leerpleinen' in het Carmel College.

“Elk domein heeft zijn eigen kleur gekregen”

Atelier PRO ontwierp voor de aula gemakkelijk te verplaatsten loungebanken, voorzien van 'parkeergarageverf'.

opvangen van de proeven en tests die de leerlingen uitvoeren bij de exacte vakken. Op deze manier profileert het Carmel College zich als Universum-school, die leerlingen op een ongedwongen manier interesseert voor bèta en techniek.

Het interieur van het nieuwe onderwijsgebouw oogt rustig. "Ons uitgangspunt is altijd om een neutrale basis te bieden, met een aantal expliciete accenten op plekken, die in de toekomst gemakkelijk te vervangen zijn", vertelt interieurarchitect Thijs Klinkhamer, eveneens van Atelier PRO. "Op die manier realiseer je een zo generiek mogelijk interieur, dat toch karakter heeft." De neutrale basis is gerealiseerd door te werken met drie bescheiden blauwtinten, afgewisseld met witte Kydex-platen. Zo hier en daar in de gangen en lokalen zijn krachtiger kleuraccenten te vinden. "Elk domein heeft zijn eigen kleur gekregen", zegt Thijs Klinkhamer hierover. "We hebben gezorgd dat die kleuren subtiel zijn aangebracht. Zo zijn ze te vinden op de achterwand van de klaslokalen, zodat leerlingen niet afgeleid worden door de kleuren. Boven de accentkleur hebben we een groot bulletinboard geplaatst. Elk

lokaal is daarmee voorzien van een groot prikbord."

Atelier PRO was eveneens betrokken bij de keuze voor het meubilair. Dorte Kristensen en Thijs Klinkhamer benadrukken dat er ook wat dat betreft intensief werd samengewerkt met de opdrachtgever. "Gedurende het project is de samenwerking steeds verder gegroeid", aldus de interieurarchitect. "Uiteindelijk zijn we tot de aankoop van het laatste pennenbakje nauw betrokken geweest bij het project." In het Carmel College is op initiatief van Atelier PRO een grote verscheidenheid aan meubilair toegepast. **Dorte Kristensen: "Zo is het mede aan ons te danken dat de docenten een ronde tafel hebben gekregen. We wilden de docenten achter hun bureau vandaan krijgen. Dat leidde tot enige discussie. Maar uiteindelijk is iedereen er heel blij mee."**

Een groot deel van het losse meubilair in de school werd geleverd door Ahrend. Deze meubelfabrikant was voorts onder meer betrokken bij het realiseren van een speciale stoel. "De opdrachtgever wilde – uit hygiënische overwegingen – dat de stoelen omgekeerd op de tafels gezet konden worden", vertelt Thijs Klinkhamer. "Wij hebben daarom een speciale rubberen rand rond de stoelen ontworpen, waardoor de stoelen

Door een slimme ingreep kunnen de stoelen zonder schade op de tafels gezet worden.

inderdaad zonder schade op de tafels gezet kunnen worden. Ahrend heeft dat ontwerp vervolgens uitgevoerd.”

Het voorkomen van toekomstige schade is bij het realiseren van interieurs in het onderwijs vaak een belangrijk aandachtspunt. Maar kom bij Atelier PRO niet aan met de term ‘hufferproof’. “Als je die term gebruikt, neem je de gebruikers niet serieus”, zegt Dorte Kristensen. “Wij ontwerpen niet voor hufters. Wij proberen in elk gebouw oplossingen te vinden die het beste passen bij de doelgroep.” En wanneer een gebouw dagelijks gebruikt wordt door meer dan veertienhonderd jongeren, is het dus belangrijk om het interieur zo te ontwerpen, dat het tegen een stootje kan. Mede hierdoor werd

---

Het Carmel College Salland staat in een uiterst groene omgeving.

op de speciaal door Atelier PRO ontworpen loungebanken in de aula ‘parkeergarageverf’ gebruikt. “Het betreft een polyurethaan-coating”, aldus Thijs Klinkhamer. Zijn collega knikt: “Als het bestand is tegen auto’s die er dagelijks overheen rijden, dan kan het ook tegen tieners.” De banken zijn in meer opzichten bijzonder. Ontworpen om de aula flexibel te maken, zijn ze uitgevoerd met een geïntegreerde ‘boklift’, waardoor de banken ook in een andere setting geplaatst kunnen worden. “Zo kan de aula eenvoudig omgevormd worden in een theater.”

De dagelijkse aula vormt onmiskenbaar het hart van de school. Vanuit de aula is er ruim zicht op de groene omgeving rond de school. De ruimte, waar alle domeinen op aansluiten, is twee verdiepingen hoog. Een balkon en een brug maken de aula multifunctioneel en speels. Voorts

is er een tribunetrap aangebracht alsmede een bijzonder lichtobject van lichtkunstenaar Dennis Parren. “We proberen in elk project ook kunst te integreren”, zegt Thijs Klinkhamer over dit bijzondere element. “Voor het Carmel College heeft Dennis Parren een grote lamp gemaakt, die gedurende de dag steeds van kleur verandert. Het is een lamp die reageert op zijn omgeving.” De bijzondere lamp vormt het uitroepteken bij een project dat in alle opzichten laat zien dat de jeugdige gebruikers volstrekt serieus zijn genomen. Sinds dit schooljaar werken de leerlingen van het Carmel College in een prachtig volwassen gebouw, waar zij zich op de optimale manier kunnen voorbereiden op een succesvolle toekomst.

---

www.atelierpro.nl

